نمره ۲۰۷ ایکنجی دوره

جمعه ۳ خرداد ۱۳۲۵

آذربایجان

مدیر:
فتحی خشگنابی
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایللیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیک	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین اورقانیدر

خطرلی قوه‌لر

ایران ملتینین اویاندیغی، مملکتین هر یرینده دموکراتیک حرکتلرین توسعه‌سی و آقای قوام‌السلطنه‌نین حسن نیتی ایله که ایران خارجی سیاستی‌نین نامطلوب وضعیتینی و چرکین قیافه‌سینی ده‌گیشدیرمک اوچون اوزلری ان مهم عامللردن حساب ائدیر، ایران عمومی سیاستینین افقینده امیدبخش بیر ایشیقلیق وجوده گتیرمیشدیر. اما بو ایشیقلیق چوق قوه‌تلی و پارلاق دگیلدیر.

ایران سیاست آسمانینده قارا بولودلار تماملیه برطرف اولمامیشدیر و بو بولودلار ایران سیاست افقینین قطعی و کامل اولاراق ایشیقلانماسینا مانع دیرلر.

هله‌ده فعلی حکومتین موقعیتینی متزلزل ائتمک ایسته‌ین اوزلری بعضی مرتجع عنصرلر اوز کثیف ایشلرینه ادامه ویرمکده‌دیرلر.

هله‌ده سید ضیاء و ارتجاع عنصرلر بانده‌سی‌نین سردسته‌لری اوز خائنانه و خطرلی حرکتلرینه کشوری و لشگری محافلده ادامه ویریرلر.

هله‌ده آرتشین داخلینده و ژاندارمری‌ده مرموز عامللر اوز خطرناک اویونلاریندان ال گوتورمه‌میشدیرلر و باشاردیقجا چالیشیرلار که آقای قوام قطعی اولاراق یئره ووروسونلار.

هله نفت کمپانیلارینین دلال‌لاری و خارجی جاسوسلار که ایران مقدراتینی لندن‌ده و واشنگتونده اوز الللرینده ساخلامیشلار، بین‌المللی سیاست محیطینی بولاندیرماقدان و آزادلیق و صلح ضدینه اولان انتریکلاردن ال چکمه‌میشلردیر. بو هامی خطرلی قدرتمندلری اوز عملرینین گله‌جگینه و نقشه‌لرینین موفقیتلرینه امیدواردیرلار وهله‌بو خائنلر ایران مقدراتی ایله اوینامانقدادیرلار.

ایران آزادلیق و استقلال دشمنلری هله ایاقدان دوشمه‌میشلر و استعمارچی رادیولارینین تحریکات ایدیجی خبرلری ایله و خارجی مرموز دستگاهلارین هدایتلری ایله جداً فعالیته مشغول‌دیرلار وهله بیر قسمده اولسون اوز سنگرلریندن دالی چکیلمه‌میشدیرلر.

بونلار هامیسی ایران ملتی‌نین مصالحی علیهینه اولان بیر جریاندیر و بو جهت‌دیر که تهران آزادلیق سوه‌ن و دموکراتیک مطبوعاتی بو خطرلی جریان ایله دائمی مبارزه‌ده‌دیرلر.

آقای قوام‌السلطنه صون اعلامیه‌سی ایله ثابت ائتدیلر که بو ایران مصالحینه اولان مخالف جریاندان مطلع‌دیرلر و بو خطرلی اویونلار اونلارین گوزلریندن اورتولی و اوزاقدا قالمامیشدیر. بونونله برابر اگر مرتجع عنصرلر بو خطرلی حرکاته ادامه ویریرسه‌لر و حکومتین سیاسی خط مشی و دستورلارینین ضدینه رفتار ائتمکدن چکینمه‌سه‌لر ایران ملتی ایچون جداً مایه تأسف اولاجاقدیر.

آقای قوام‌السلطنه دوستانه و حسن نیتدن ناشی اولان تذکرلری نظرده آلمالی و داهادا آرتیق آییق اولمالیدیر. و مرتجع‌لری و ایران آزادلیق و استقلالینین دشمنلرین بیر حمله‌ده صورتده آرادان آپارمالیدیرلار.

[illegible]

آذربایجان خلقینین بویوک معارف پروری «حاجی میرزا حسن رشدیه»

خرداد آیینین ۳ مینده، تبریزده کی سوویت مدنیت ایوینده سوویت اتفاقی ایله مدنی علاقه ساخلایان جمعیت طرفیندن آذربایجانین بویوک معارف پروری حاجی میرزا حسن رشدیه‌نین حیات و فعالیته حصر ایدیلمیش ادبی مسامره کئچیریلدی.

مسامره‌ده رشدیه‌نین حیاتی و اونون بیرینجی دفعه اولاراق ایران آذربایجانیندا یئنی اصول اساسی اوزره‌ده مدرسه و «وطن دیلی» آدلی باز دیلی کتاب یوخسان باشقه آذربایجان دیلینده بالدیزی ۲۷ جلد اثرلری، نشر ائتدیگی روزنامه و عمومیتله آذربایجان خلقینین بویوک اوغلونین آزادلیق اوغروندا آپاردیغی مبارزه‌لر حقینده آقای محمدعلی ترابی معروضه ائتدی. مرحومدن میرزا رشدیه‌نین شاگردلریندن و یاخین دوستلاریندان اولان آقای صدقی و آقای [illegible] رشدیه حقینده کی خاطره‌لریندن دانیشدیلار. سونرا مسامره مدیریتی ایله آقای دیباتیان بو خصوصده‌کی بیانات خطرلی ایجی لشدیرمک ایچون آشاغیداکی تکلیفلری پیشنهاد ائتدی:

۱- رشدیه‌نین حیات و فعالیتینی ... [illegible] ... [illegible] خواهش ائتمک.

۲- بو بویوک معارف پروری‌نین [illegible]

محمدحسینی دوزلتمک و اونون معارف وسائلینده گوزلتمک و شرده قویماقی معارف وزارتیندن خواهش ائدیلسین.

۳- تبریز شهرینده‌کی خیابانلاردان بیرسینی اونون آدیله آدلاندیرماق و همین خیاباندا اونون محسمه‌سینی قویماق شهر بلدیه‌سیندن و ملی حکومتدن خواهش اولونسین.

گوسترلن تکلیفلر مسامره‌ده اشتراک ائدن لرین هامیسی طرفیندن آلقیشلارایلا قبول اولوندی.

مسامره‌نین رسمی حصه‌سیندن سونرا مدنیت اوجاغی، آدلی سوویت فلمی نمایش ائتدیریلدی.

آقای حاجی میرزا عبدالعلی معروف حاجی مدیر طرفیندن او مرحومین، تاریخ حیاتی حضورنده ایدیلان معروضه‌نین خلاصه‌سی:

مرحوم حاجی میرزا حسن رشدیه ملا مهدی چرنداب‌نین اوغلی و ۱۲۶۷ نجی قمری ایلده تبریزده متولد اولوب. آتاسی اصلا تبریزلی ولی آتاسی ایروانلی‌دی و ۷ قارداش ایدیلر. بو آرالارده حاجی میرزا علی معروف حاجی آخوند، میرزا حسن فره، دکتر علی خان رشدی، میرزا عباسعلی، میرزا محمدعلی میرزا محسن و سولارین هامیسی سال بوده‌گی حاجی میرزا حسن ایدی. میرزا حسن فره دکتر رشدی ایله سدی اولوب ملا طهراندا دوزلدی ولی هامیسی فوت اولمیشلار.

مرحوم رشدیه‌نین تدریسچی آتاسینین یاندا اله گتیریب و جوان لیغی او ایلده ۱۲۹۳ قمری‌ده بیروته مهاجرت ائدیب و اورادا فرانسه‌لیلرین دارالمعلمین‌ده معلم لیک صنعتینه اوروپا متداول اولوب و صنعتا اوزه اصول مدرسه آچماغا اولوب و اورادان بیر اصولیله آچما بیلرک و مدرسه‌نین رئیسی‌نین دستورینه اساسی صورتده محصللره تدریس ائدیب و جمعی اوچ آیین طرفینده او شاگردلارا کامل یازماق و اوخوماق اوگره‌دیر نتیجه‌ده اوچ ایلدن سونرا عالی بیر شهادتنامه ایله ایروانه مراجعت ائدیب و اورادا

فیمیسی ۴ نجی صحیفه‌ده

چه‌ویره‌ن: حمیدنیکپور

ینی عصر ده‌ن

عبرت درسی

ایران ایله سوویت حکومتی آراسیندا اولان مذاکراتین موافقیته تامالانماسی، اهمیتی اعتباریله قابل توجه‌دیر. بعضی خارجی مطبوعاتدا بدبین عنصرلر آرامی کیملمه‌دن سوویت حکومتینین خارجی سیاستی بارمسینده حقیقتی اولمایان و آلتلی نتیجه لچه‌ده نا ساخته لوح آدملاری وعته سالماغا چالیشیردیلار. لاکین بونون مقابلینده سوویت حکومتی اوز خارجی سیاستینین منطق لیگینی دنیایه آیدینجاسینا ثبوت ائتدی.

سوویت مطبوعاتیندا و هم‌ده اوز بحثه‌سیرده ایران موضوعیندا دئمیش چوخ تفسیرلر اولموشدور. سوویت حکومتی، تشکیلاتین ایلک ایللرینده اوز عالی جنابلیغینی تورنده بیلدیرمک، ایران ایله دوستلوق یارادماقدان اوتری اساسلی بیر قدم گوتوردی. یعنی سوویت حکومتی بیرینجی جهان محاربه‌سیندن بیر آز قاباق تزاری حکومتینین امپریالیست سیاستی اساسیندا ایرانی انگلیس و روسیه ایله منطقه‌سی بولمک ایچین انگلستان ایله روسیه آراسیندا باغلانمیش قرار دادی، ایرانین خیرینه اولاراق آیاقلادی. ۱۹۲۱ نجی ایلده باغلانمیش قرار داد سوویت سرحدلرینین امنیت و تهلکه‌سیزلیگی اساسیندا ایرانلی سوردولموشدی. او قرار داد اوزره ایران حکومتی عهده دار اولدی که، ایرانین شمال حصه‌سینده خارجی هر کیمه هیچ بیر امتیاز ویرمه‌سین. همین قرار دادین ۶ نجی ماده‌سینده قید اولونموشدور که، اگر سوویت حکومتینه قارشی بیر خطرین اوزوبرمه‌سی حس ایدیلسه، او زمان امپیریالیستلر اوز مداخله سیندن اوتری ایرانه قوشون وارد ائتسین. هر وز بو قرار دادین مرکزی قوروماقدان، ایران دولتی قرار دادا ضد اولاراق ایرانین شمالیندا آمریکانین «استاندارد اویل» شرکتینه امتیاز ویردی. بو قرار دادا خلاف اولاراق، ایران دولتی ۱۹۲۳ نجی ایلده ینی دن آمریکانین «سینقلر» شرکتینه سوویت سرحدلرینده امتیاز ویردی. بو عمل ۱۹۳۷ نجی ایلده تکرار اولوب، آمریکانین «دولاوره» شرکتینه ینی بیر امتیاز ویریلدی و هابئله بو امتیازین مثلی ۱۹۳۹ نجی ایلده «رویال داتچ» آدیندا انگلیس هلند شرکتینه ویریلدی. بو امتیازلاردن هامیسی باللیز او محوری اوستونده دولانیردی که، سوویت، انگلیس و آمریکانین منافعلری توققوشسون. لاکین سوویت حکومتینین درخواستلاریندان سونرا بو امتیازلار ۱۹۲۱ نجی ایلده باغلانمیش قرار داد اساسیندا لغو اولوندی.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

۸ نجی حوزه‌نین
قرائت خانه‌سینین آچیلیشی

چهارشنبه گونو خرداد آیینین بیرنده آخشام ساعت ۵ تمام دا ۸ نجی حوزه‌نین طاطالی سوورنده قرائت خانه‌سی رسمی اولاراق آچیلمیشدیر. بوراده مجلس ملی مدیری حرمتلی رئیسی آقای شبستری و وزیرلردن آقای بی ریا، کاویان، رسولی عظیما و فرقه مرکزی حرمتلی رهبرلریندن آقای پادگان شهر کومیته سینین صدری آقای پادگوبه‌یی شهر کومیته‌سینین صدر معاونی آقای میررحیم ولائی، شهر کومیته‌سینین تبلیغات شعبه مدیری آقای رحیم چادبیکو، شهر اوزبه‌سینین تشکیلات شعبه مدیری آقای بحری و بوتون حوزه‌لرین مسئوللاری و شهرین مختلف طبقه‌لرینین حرمتلی نماینده‌لریندن اشتراک ائتمیشلر.

اول آقای چادبیکو مرکزی اوبیته‌نین، شهر کومیته‌سینین گوسترشی ایله حوزه لرده معارف ایشلرینین گنیشلنمه‌سی و فرقه‌چی لرین صافلاریمیزده ساواداسی ایچون آذربایجان ایشلر حقینده دانیشاراق گوستردی که فرقه‌میزین دوزگون حدفلری ساحه‌سینده آذربایجان خلقی ایندی آرتیق یئنی و خوشبخت حیاته دوغرو گئدیر. فرقه‌میزین تاپشیریقلارینی اوزلرینه گیمی بورجه بیلمک ایچون شهر کومیته‌سینین تبلیغات شعبه‌سی طرفیندن بوتون حوزه‌لرده بو ایشلره یاردیم گرک‌دیر.

بو دوره‌نجی حوزه‌دن سونرا ۸ نجی حوزه‌نین قرائت خانه‌سینین آچیلیشی دیر. آخرده فرقه چیلرده فرقه رهبرلرینین حوزه‌لره و حلقه‌لره اولان علاقه‌لرینه قارشی منتدار اولدوقلارینی بیلدیردیلر. سونرا آقای میر مهدی تقی زاده سوز آلاراق قیاسا سورنده یازیشدا گوستردیکی ایشلر حقده گزارش ویردی. بو زمان آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین حرمتلی رهبرلریندن آقای پادگان بیچیلمیش ایدمک مرکزی اوبیته طرفیندن شهر کومیته‌سینین و ۸ نجی حوزه‌نین فعال فرقه چیلریندن تشکر ایدیرک مخصوصا شهر کومیته‌سینین صدری آقای پادگوبه‌یی‌نی و کومیته‌نین صدر معاونی آقای میررحیم ولائی‌نی و تبلیغات شعبه‌سی مدیری آقای رحیم چادبیکونی و ۸ نجی حوزه‌نین صدری آقای میرمهدی تقی زاده‌نی تقدیر ایدمک گیچیت ده داهادا اوزل ایشلرینده موفقیت گوسترمکلرینی آرزو ایدیب دیدی: من ایستیرم که آذربایجان دموکرات فرقه‌سی هضمیزی خوشبخت و ملی حیاته تز بیر زمانده سوق ایده‌جک. ملی دولتیمیز و فرقه‌میز او یولدا بوروکسوز چالیشیر و عملده ده بیز گوسته‌جک ایشینی ایتیرمیشیک.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

مملکت خبرلری

سردرودا بلدیه انجمنی

خصوصی مخبریمزدن:
سردرودا بلدیه انجمنی تشکیل تاپیب و ۲۹ و ۲۳ و ۲۵ دن ایکی بابلار دن، محلی قومیته‌نین تبلیغات شعبه‌سی طرفیندن قرائت خانه آچیلمیشدیر.

مراغه بلدیه‌سینین عدالتلی قراری

خصوصی مخبریمزدن:
مراغه شهر انجمنینین آلدیغی قراره گوره اوسنی اوزه‌تاپی بیلرین

(یعنی مستغلات) کرایه‌سی (ایولر، کاروانسرالار، حماملار، دکانلار و سایره‌لری) ۱۳۲۰ و ۱۳۲۱ نجی ایللرین اوزریده آلینمالیدیر قراردان خلاف ایدننلر مقرراتا اوزره جریمه چکمه‌لی.

مراغه بلدیه‌سی قیزیل اوردونون خاطره‌سی نامینه بیر (آبده) قاییریر

مراغه شهر انجمنی‌نین آلدیغی قراره گوره قیزیل اوردونون مراغه

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

عبرت درسی

اول صفحه‌دن بقیه

بیرداها بوندان سونرا ایران دولتی بئله امتیازلار ویرمه‌مک ایچون‌ده سوودت حکومتی ایله ایران آراسیندا کی اقتصادی مناسبتلر اساسی محکم لنمک ایچون سوودت دولتی ۱۹۴۴ نجی ایلده نفت امتیازی درخواست ایتدی . لاکین ایران دولتی خارجی فشارین اثرینده سوودت حکومتینین پیشنهادینی رد ایتدی .

لازم گلیر علاوه ایتمک که ، سوودت حکومتینین قوشولوشونین اولقرینده ایرانین ارتجاعی هیئت حاکمه‌سی ، قفقاز و اورتا آسیانین سرحدلرینی طلب ایتمک ایچون تجاوزکارلار نقشه‌لرینی بین‌الخلق میداندا ایرلی سوردی . عین زماندا انگلیس‌لر جوان معاریه‌سی موقعینده ده تهران حکومتی ایسته‌یردی که ، ایرانی سوودت حکومتی علیهینه ، تهاجم پلانی‌نین کار قورماقی منطقه‌سینه چویرسین . لاکین مساعی سوودت و انگلیس ، قوشونلارینین ایرانا داخل اولماسیله رفع اولندی . اساسا ده‌مره ، اگر بو وقت بوندان اولکی حکیمی دولتین نفتیدلیر ایران شخصی نظردن گیجیرسک ، گوره‌رک که ، بو ، اولوکی ۱۹۱۹ نجی ایلده تول تجاوزکار نقشه‌لرده سوودت حکومتینی علیهینه چیخمیشدی . اوزگوره‌ده سوودت حکومتی بئله بیر دولته اعتماد ایده بیلمزدی . زیرا بئله بیر دولت ، سوودت حکومتی و عموما دنیا صلحینی قورئی‌خطره‌ده ایدی . بونلار ده باخشی آیدین‌درکه ، سوودت حکومتی تول قوشونلارینی ایراندان آپارمیردی .

او وقت‌کی ، ایران حکومتی‌نین باشینا جناب قوام‌السلطنه گلدی ، و نتیجه‌ده سوودت حکومتی ایله ایران آراسیندا اولان مناسبات دوستلیق یا‌سی اوستونده قرار دوتدی و بئله نتیجه‌ده سوودت قوشونلارینین ایراندان چیخماسی موضوعی امکان داخلینه کئچدی .

انحق تعجب دوغیلسیندا در که ، بئله که ایرانیله سوودت آراسیندا توافق نظر حاصل اولدی ، امپریالیست دایره‌لرینین مقصدینه خدمت ایدن ارتجاعی مطبوعات نول خطر شیوه‌سی بیلمه‌که باشلادی . بو آقالار ، گوزلمیه‌دن تول آتشی تفنگلرینی ایرانا نسبت شعاع ایستیردیلر . دوزتمه‌لی ایران موضوعی عباس حدیندن آرتیق هیئتیر تعکه ... ولادیلار و ... که ، مخربیه‌دن سونرا ایران موضوعی کیمی مهم مسئله وجود و اولاجا بیلمز .

بر کوبود تبلیغات آیدین و واضح ایدی . فقط اوندان تولری ایدی که ، ... انکلیس اشغال دائره‌لرینده توره ... دیریقیکلی و قاجعه‌لی وضعیت‌جلب ایتماق آرزوسیلار ... سنلدا اولدوقجا بو مقصده انتخاب (امنیت) ... مرکزی ... امنیت شوراسینی ... اولمالیدیر ... وحشتلیک هیئتینین ... وطن ... ده امنیت ... سوودت حکومتی‌نین ... حقیقی ... سوودت دولتی‌نین ... حلاس اولماسی ... آیری‌دولاری جیلدیرنی ، انکلیس ... وسائره ... سوودت‌ایلان دایشیقلاری ، وقتیله باغاچالدیر - یلیدی ، مارسین ۲۴ نده سوودت قوشونلارینین ایرانی تخلیه ایتمه‌سی اعلانی ویریلدی . آپریلین ۴ نده ایسه تمام مسئله‌لر اوزره توافق نظر حاصل اولدی . قرار دادین باغلانما‌سی ، گئجکده ایران خلقلری ایله سوودت خلقلری آراسینداکی دوستلیق و امکداشلیغین محکم پایه‌لر اوزره‌رینده اساسلانماسینا سبب اولدی و بونونلادا بیرداها ثبوت اولدی که ، سوودت حکومتی تول همسایه‌لریله دوستلیق مناسباتی ساخلاماقدا همیشه پیشقدم اولموشدور .

مارسین ۲۵ نده نیویوركدا ، امنیت شوراسینین جلسه‌سی تشکیل تاپاندا ، سوودت حکومتی پیشنهاد ایتدی که ، ایران مسئله‌سی آپریلین ۱۰ نادیر تعویقه سالینسین . لاکین امنیت شوراسی سوودت حکومتینین پیشنهادینی رد جوابیله قارشیلادی . نتیجه اولاراق آیریشماق که ، امنیت شوراسی ایران موضوعینین اکثر هفته تاخیره سالینماسی خصوصدا سوودت حکومتینین ساده سرخواهشینی رد ایتدی . مگر سوودت نماینده‌سی نه خصوصدا خواهش ایدیردی؟ مگر بو پیشنهاد رد ایدیلدیکده اولونماسیندان سوودت‌لرین گیدیشی‌ده ربطه‌کی سواله باختلی جواب ویره بیلر .

حتی ، سوودت حکومتی تول قوشونلارینین ایراندان چیخماسی حقینده اعلام ویردیکدن سونرا امنیت شوراسی تصمیم دوتدی که ، ایران موضوعی مییدن ماین ۶ سینده مطرح اولونسین .

بو تصمیم ، امنیت شوراسینین نظامنامه‌سینین ضدینه ایدی . نظامنامه نین ۳۴ نجی ماده‌سینین موجبنجه ، امنیت شوراسی فقط او موضوعلاری مذاکره ایده بیلر که ، اونلار بین‌الخلق صلحی خطر آلتینا سالا بیلیه ، حالبوکه ایران موضوعیندا نه بیر خطر ، نه ده بیر قورخو وار ایدی .

امنیت شوراسینین تصمیمی آرتیرماق ضدایله ایران اضیه‌سینی مصنوعی اولاراق بزمه‌که چالیشان ارتجاعی مطبوعات امنیت شوراسی نین غلط تصمیمینی « روحی و اخلاقی غلبه » آدیله آدلاندیردی .

اما سوودت ایران دایشیقلاری نین موفقیتله تماملانماسی خبری اونلارین آرا قاریشدیریجی نقشه لرینی میری - بیرینه ووردی .

انگلیسلارین گوبی دان محافظه کار فرقه‌سینین اورغانی اولان « دیلی میلی » روزنامه‌سی ، تهران مذاکره سینین موفقیتله باغلاماسی اساسیندا امنیت شوراسینین ایران موضوعینی مطرح ایتمکدن محروم قالماسی ایچون تول تاسفینی اظهار ایتمه - مکده تولزینی ساخلایا بیلمه‌دی . البته لازم ده‌گل ، تعجبلنمک که ، او دائره‌لر که ، امنیت شوراسینین نظامنامه سینی پوزماقلا ، چالیشیر - لار اوروپا ، آسیا و آفریقادا باش ویرن بوتون بین‌الخلق مسئله‌لرله باشقی اولاراق سوودت حکومتی ایله همسایه‌سی آراسیندا باش ویر میش عادی بیر مسئله نین حقینده امنیت شوراسینی قانونسیز یولا ایته‌له‌سینلر .

او تیکالی تحریکلر که بین الخلق امکداشلیغین پوزولماسینا خرجلنیرلر ، هیچ وقت ایدیلمز او دوستلیغین ساغلیغینی منحرف ایتمیبلر .

ایران امپریالیستلرینین عبرت درسی بیر داها بیزه ثابت ایتدی که ، امنیت شوراسینی تهدید ایتمک خطرلی عامللر هاردا گیزلنمیشلر گوزلمه‌لیک باغلانیش بیزه ثابت ایدیرکه ، بشریت‌دن توتری ان بیوک خطر اودور که ، معین دائره لرین آرزوسیله امنیت شوراسینی بیر نتیجه دولتین آلت‌لرینی اوزیری لرینین اوستونده محکملتمک ایچون آلت قرار ویرسین . داها دوغرو سی اونلار چالیشیرلار که اونی انگلیس - آمریکا بلوکین (الحاق) الینده صرف اوروپا و بوتون مستعمرات خلقلرینی اطاعتده ساخلاماق ایچون اسلحه‌یه چویرسینلر .

سوودت حکومتی کاملا امین دیر که بو نشینه جواب ویریله‌جک و امنیت شوراسی دولتلرین حقوق برابرلیگینی ، دنیا صلحی و تهلکه‌سیزلیگینی حفظ ایده‌جکدیر .

نیکولا . سرگیسیان

پامبوق محصولونون
یاخشی و آرتیق لیقی ایچون پامبوق
توغلریندن استفاده

پامبوق اکینین ایرالی لنمه‌سی هرزاددان قاباق تو پامبوق بتگی سی نین تو‌غلری نین دوزگون تشخیصیندن آسیلی اولدوغو ایچون اونون بیر معین منطقده اکیلمه‌سی لازم گلیر که بابیلماسی و ترقی سیندن اوتری بویوک اهمیتی واردر .

پامبوق توغلری نین هرسری نین بویوب یتیرلمه سی ایچون معین بیر تفاوتلی هرایطله ، سو و هوایه محتاجدر .

بو پامبوق توغلریندن ایسته‌نیلن مقصدی‌اوزگمک و کفایت قدرینجه محصول اله گتیرمک ایچون هر منطقه‌نین هوا شرایطی او دون اولان پامبوق توغلریندن توتری خصوصی حالدا جوربجور جنسلردن اولان جیگیت تخملارینون سئچلمه‌سی لازم گلیر که همین تخملار ادگیلن زمان شرتی خصوصیتلردان مکمل استفاده ایده بیلسین . نتیجه‌ده‌کی پامبوق محصولونون یاخشی و کوچلی اله گتیرمه‌سینی ایجاب ایدیر .

الیمیزده اولان معلوماتا گوره وعین حالدا آلدیغیمیز نتیجه لرین موجبنجه اطرافلاردا عملی بیر صورتده پامبوق اکینی حقینده بوتون قاعده و علمی گوستریشلرین اجراسنده ایله بیر آرتیقلیق حاصل اولمور .

بو صورتده بو جور اشکاللار رین قاعده‌نی آلمادان توتری بعضی منطقه لرده پیشدیریلن پامبوق توغلرینی سو و هوایه گوره بیر وضعیته قرار ویرمه‌لی .

آیتی و سویوق و اورتا تاب آب و هوالی منطقه‌لرده هر برین تول سو و هواسینا گوره یاخشی عمله گتیرب محصول ویرمن پامبوق توغلرینی قبل اولمالی .

هر ناحیه‌ده جوربجور پامبوق جنسلرینین اکیلمه‌سی جیگیت نوع لرینین اکینی و جیگیتی پامبوقدان آیرماق و عین حالدا ماشین خانه لرده تمیزلمک زمانیندا قاریشماسینا باعث اولور اودور که قاریشمیش جیگیت استفاده‌دن دوشوب داها اکین ایشینه یارامیر .

بیر پارا پامبوق توغلری واردر که اونلار تول خاصیتلرینی الدن ویریرلر بو وقت مجبور اولوروق اونلارین خاصیتلرینی ترلندیرمه‌سیندن توتری سیکشیون عملی ایله آختاریشلار ایشینه باشلایاق .

الده حاصل اولان معلوماتا گوره آذربایجان پامبوق اکینی منطقه‌لرینده اولان پامبوقلار : تیز و یا چوق گئج یئتیشن تللری اوزون و یا اولان توغلیلری ، بونلاردان باشقا بعضی قاریشیق جنسلرده واردر که همین قاریشیق جنسلر آز حاصل ویرمکه باعث اولورلار بئله که لیف لری غیر

منجنس اولوب تللریده اوزون ویا اولاسیله پامبوقون دگریندن آزالدیر .

تللری اوسته گی قرارا آلا اولدوغی کیمی جیگیتلرینده اوجور قاریشیق اولور : اوجمله‌دن ایری ، بالاجا توکلی ، چیلاق ، یاریم توکلی بیر بیریله قریشمیش حالدا اکیلیر . توکلرین رنگلرینده بو قاریشیق تخملار ایچرسنده گورسنیر کی همین رنگلر عبارتدیر : آغ ، یاشیل و کول رنگلریندن الینه بو جوره

تخملارین گوللاریچون گوزه‌سنده ده غیر متجانس لیک و قرق لی لیک اولاجاقدر .

پس بو جور اکیلمیش تخملاری هیچ وقت مخصوص پامبوق توغلریندن حساب ایتمک اولماز .

هر بیر پامبوق توغی نین اکیلمه سی ایچون آذربایجان ناحیه‌لرینین بولگو تخصیصینده یولگریه دوشن آب‌وا خطه ظرینجه هر بیر یوخاریدا گوستریلمیش ناحیه‌ایچون‌دان یاخشی سئچیگی ایله نوع جزئیاتی اوزونجه خالص و جنس جیگیتلرین حاضر لانماسینی دوزگون ترتیب ویرمه‌لی .

پامبوق اکیلن تولکه لرده : توجه خاص تخملار قاریشیق تخملارا نسبت آذی ۱۵ - ۲۰ ٪ و مشاهده آرتیق محصول ویرمک لری تعیین و آشکار اولوبدور .

خالص توخوملارین چیگیلمه‌سیندن علاوه همیشه خالص توخوملار قاریشیق توخوملاردان دفعه‌لرجه آرتیق و ها‌ئله لیقلرین تجارت و اقتصادی‌نین آیری خاصیتلری قاریشیق توخوملاردان چوق یاخشی اولورلار .

تمیز و خالص توخوملار دوز گون توخوم اکیلمیندن اله گلیرکه ناحیه‌دن ناحیه‌یه کوچورولمه‌لی فرض ایدکه : بر جنس تخمدان محصول آلماق ایچون بو ناحیه‌ده اکیرلر ، دوباره همین توخومو آپاروب اوبیری ناحیه‌ده‌ده اکیرلر اوبیری ناحیه‌ده اکیلن توخوم بو ناحیه‌نین کندن یاخشی نتیجه و یاخشی آرتیق محصول ویرمگه باشلیور .

بو حال اونو گوستریر که : اوبیری ناحیه‌نین آبهواسی بو ناحیه نین آبهواسیندان یاخشی تاثیر باغیشلامیش ییدر) .

اودر که بو جور توخوملار فلاحت نتیجه لرینی یاخشی ویرمرکه او دا هر بیر ناحیه‌نین مخصوص اولموش توریاق - آبهوا سویوندان آسیلیدر .

بو ترتیب ایله هر بیر ناحیه‌ایچون پیلان توخوم جنسلری نین موردینده مخصوص توخوم اکینی اولوب او ناحیه‌لر ایچون خالص توخوملاردان نوع ذخیره‌لر حاضرلانسین او یوخاریداکی ذخیره‌لرین حاضر لانماسی جریانی آشاغیداکی مرحله‌لری گورمه‌لیدر :

۱ مرحله : مکتشیوندان عبارتدر (یعنی تازه توغلری اله گتیرمک و اونلارین خاصیتلرینی مطالعه‌ایدیب نوگرنمکدن) .

۲ مرحله : آنا توخومو حاضر لاماقدان عبارتدر (اثلیت) که اوندان مقصد ، لازم اولان نوع لرین اصل آنا ذاتی‌نی و لازملی اولماسینی و علاقه‌دار اولان نوع لرین هر بیریسی نین - الیندن وئر دیگی خاصیتلری نین اصلاح اولونماسی اطلاعتی‌نی اله گتیرمکدر .

۳ مرحله : ۲ نجی مرحله ده اله گلن توخوملاری احتیاج قدرینجه آرتیر ماقدان عبارتدر .

غزل

قیزارمیش لاله‌تک باغریم سنین داغ فراقنده
گزرمجنون اولان کونلوم گنجه گوندوز سوراقنده
گل‌ای هجرایله حسرت گوزیم یولدا قوبان دلبر
گزه‌ك بیر یرده گلزاری بهارین غنچه چاغنده
اوزون گل‌در ، ساچین سنبل دولوب عطرین بو دنیانی
تاپیلماز بیر گوزه‌ل سن تک جهاندا حسن باغنده
امه‌ن لعل لبنده‌ن خضرتك عمر ایلر عالمده
خدا آب حیاتی خلق ایدیب گویا دوداغنده
قیزیل گل وسنه‌وشموش بو بنفشه من خیال ایتدیم
بنفشه خالینی ای مه گوره‌رکن گل یاناغنده
تاپار هجراندا قان اولموش بو کونلوم دردینه چاره
گوره‌رسه گر اوزین بیردم سنین وصلت اوطاغنده
نولا بیر دم ، گل یارب اولایدیم منده عالمده
گزه‌یدیم یار الینده یا دوشونده یا بوخاغنده
داها دلشاد اولار محزون بوتون دنیا اولا آزاد
تولنده انتظار تولمز آنا یوردون قوجاغنده

فخرالدین محزون

حسین عرب‌اوغلی

یاقشی یول

گینه حسرت گوزلی سیزلار دالوزجا
کول سه‌یه‌ن گیلار ، قیزلار دالوزجا
عاشق دوشنده کی سازلار دالوزجا
دویماشیق سیزدن دوستلار یاقشی یول

§§§

بیر دوست کیمی گلدیب سندیز الیمی
آزاد ایتدیز وطنیمی ، ائلیمی
ویردیز منه یادیگارلیق دیلیمی
دویماشیق سیزدن دوستلار یاقشی یول

§§§

او گونکه بو یره دگدی قدمین
تناتی قالمادی غصه نین غمین
ایشقیندان یوردوم اولدی گون کیمین
دویماشیق سیزدن دوستلار یاقشی یول

§§§

اگرچه سینه‌مه هجران چکدی داغ
اونوتماسین منی هردن دوت سوراق
کونلوم دگل هیچ وقت کونلوندن اوزاق
دویماشیق سیزدن دوستلار یاقشی یول

§§§

دییندن قوردوسون گوردوم آراسی
کسیلمه سین قارداشانین آراسی
ساغالسین ابدی هجران یاراسی
دویماشیق سیزدن دوستلار یاقشی یول

آذربایجان مطبعه‌سی

م - ع فرسی

آذربایجانین ملی داستانلاری

۵ - بو یوللاردان علاوه بیله آخیردا گوستریلن دلیل، ده ده قورقود حکایه‌لری‌نین قدیم آذربایجان خلقینه عائد اولدیغینی اثبات ایدیر.

دده قورقود حکایه‌لری آذربایجان ملی داستانلاری‌نین بیر سرچشمه‌سی سایلیر اگر سوراده گنیش فرصت الده اولسایدی بو حکایه‌لری بیر بیر کوراوغلی، عاشق داستانلاری و قاچاق داستانلاری ایله سوز و معنی جهتیندن مقایسه ایدردیک اوندا گوروردی که بو یوللار نه قدر عمومی شکلده بیر واحد مکتبین روحیندن الهام آلمیشلار، اونون حیات یریقلرینی تصویر ایتمیشلر. لکن بیز بورادا سونراکی داستانلاردان کیچمه‌ک معلومات ایله ویرمکله اونلارین دده قورقود حکایه‌لری ایله نه معنیتی اوخوجولرین نظر دقتینه قویوروق.

دده قورقود حکایه‌لرینده اولان دینی عقیده و سوزلره گوره او دوره‌ده اسلامیت آذربایجاندا رواج تاپمیشدیر. بوتون قهرمانلار شکله دوشمنلریله موقعیده الله آدی ویرمه‌دن آب دست آلیب ایکی رکعت نماز قیلیرلر، دده قورقود دن یاخشی دعا آدی گورکملی محمد مصطفی‌یه صلوات گوندریرلر و اونون دینی سوزینه آنلاماقلا دین گتیرمیشلر. دشمنلر همیشه کافر آدلاییلر، کیبار آیینده‌ایسه ترسا مصطفی عوض اولورلار. بو یوللاردان علاوه ملالاردن او دینی عقیده‌لر خلقینده رواج تاپمیش اولدوقلارینی گوستریر. اولادی هر بیرینی بیر اوغول عطا ایلدی. اوچ دفعه پیغمبر آدینا سوغاتی، بو یوللاردان قورتولوب‌لار. آب حیات ایچمک نتیجه‌سینده دینی اولاراق دیری قالمیش و اونون ظهور او لدیغی باره‌ده اسلام دینینده بیر لادیر.

اعتقاد کیمی تاپیلمیشدیر.

هر شئه دینی حکایه‌سینده جبرائیلین گوکدن اوچوب گلمه‌سی و دینی ایله سیاحتمه‌سی و یا شکیل ازلی عمران حکایه‌سینده عمرانین کافره بو جوره جواب ویرمه‌سی: «ای ملعون! سن مثالیره باوارمیسن، من عالملری و جهان وار ایدن آلله‌یه، پیغمبره، اسلامی بیر عقیده‌لردیر.

لکن بو یوللارا باخماراق جرئتله دیمک اولور که او زمان هنوز اسلامیت آذربایجانده محکملشمه‌میشدیر. حکایه‌لرده قدیم دینین آثاریندان گورونور و مخصوصا خلق طبیعی اولمارق و محاوراتده مخصوص بیر عقیده‌لری واردیر.

قهرمانلیق ایلات آراسینده دائم ایمدن جوانمردلیق و دلاور لک روحی بو داستانلارین اهمیتینده آرتیق درجه‌ده واردیر. خانلار و بیگلر بویوک حرمت و عزته مالک دیرلر. کیشیه جانینی و مالینی اولادلاردان مضایقه ایتمه‌یب اولادی بورایه قدر مقدس دوتوردولار که آلاملارینی آلقیش، اولادلارینی قارتیش و دعالرینی مستجاب سایارلار.

اولونموده، آذربایجانین موقعیت جغرافیاسی نقطه‌سی آلتاق بیر طرفدن شرق عقیده‌لری دیگر طرفدن یونان و روما خلقینین عقیده‌لری بو ترکیبه منتشر اولمیشدیر. بونه که نظامی و خاقانی کیمی بویوک شاعرلرین اثرلرینده مطالعه ایتدیکده بو عقیده‌لرین عمومی اولدوقلاری آچیق شکلده گوروروک.

اگر بیز بونگوز حکایه‌سینی رومالیلرین اساطیری داستانی‌نه، دیده و یا فردوسی‌نین تاریخی داستانی رستم و اسفندیاره ساواشما ایله مقایسه ایتسک اونلارین آرالاریندا چوق یاخین مشابهت و هم آهنگیت تاپیلار.

... داستانینی خاطر ...

شورای متحده خواربارین چورکچی‌خانه کارگرلری‌نین طرفیندن فداییلره و یریلن هدیه‌لر			
حیدر کامران	۲۰	«	
اسد مقصودی	۲۰	«	
کرم‌علی قره‌داغی	۱۰	«	
عباس جعفری	۲۰	«	
قربانعلی حاجی‌زاده	۲۰	«	
پنجعلی مهدی‌زاده	۱۰	«	
محمدعلی کاروانی	۲۰	«	
رضاعلی بیگلو	۱۰	«	
حیدر حدادی	۱۳۰	«	
حسن وهاب کبیری	۱۰	«	
رحیم ایرانزاده	۲۰	«	
محمدحسین توجه‌دهی	۳۰	«	
اصغر کاپیتان	۲۰۰	«	
احمد علی‌محمدی	۱۲۰	«	
اسماعیل گنتیپان	۲۰	«	
تقی اززولی	۲۰	«	
ناظر اکبر	۲۰	ریال	
بلال خمیرگیر	۲۰	«	
ناظر محمد	۲۰	«	
حسین	۲۰	«	
محمود	۲۰	«	
مشهدی ابوالقاسم	۲۰	«	
داداش	۱۰	«	
عزیز	۱۵	«	
اکبر جعفرزاده	۳۰	«	
خلیل علی‌زاده	۲۰	«	
حمزه	۲۰	«	
محمد تخدانی	۲۰	«	
اوج علی	۱۰	«	
جلال صالحی	۲۰	«	
بیوک آقا	۱۰	«	
معصوم	۱۰	«	
اسماعیل [illegible] پور	۵	«	
علی حبیبی	۱۰	«	
ایران	۱۰	«	
محمد آقا	۱۵	«	
میرزاخان قلی‌زاده	۲۰	«	
مشهدی حیدر	۲۰	«	
حسین آقا جمشیدخان	۲۰	«	
هاشم [illegible]	۱۰	«	
علی‌عباس صادق	۱۰	«	
عزیز سلامی	۳۰	«	
ناظر محمد	۱۰	«	
پناه سلیمانیان	۲۰	«	
عبدالله جمالی	۲۰	«	
سیدالله شجاعی	۲۰	«	

رسول نصیری	۲۰	ریال
مهمانخانه ساگردلاری طرفیندن	۵۰	«
حسین برجعلی	۲۰	«
عبدالله برادری	۲۰	«
بناب چورکچی‌خانه صاحبلری	۷۲۰	ریال
آردسازی کارخانه‌سینین کارمند و کارگرلری‌نین ایکنجی دفعه فداییلره ویردیکلری هدیه لر		
حایق ماثوقیان	۷۰	ریال
آرام هوسپیان	۵۰	«
وارطان هایرپتیانس	۴۵	«
سوبات هوسپیان	۴۵	«
ماکین مرادیان	۴۵	«
گرانوس ابایان	۳۰	«
آرشاق حاجاطوریان	۳۷	«
آرسن وارطانیان	۳۷	«
هایرایت وارطانیان	۴۰	«
واهان حانیان	۵۰	«
سرکیس بطروسیان	۴۰	«
محسن احمدی	۳۰	«
سروب استپانیان	۳۲	«
گریگور آساطور زاده	۳۰	«
سروب زاخاریان	۳۰	«
خاچاطور گیورگیان	۳۲	«
طوماس کوچریان	۳۰	«
محمدرضا سیاری	۳۰	«
ایرون دولوخانیان	۴۰	«
آراکل درطوماسیان	۷۰	«
ماردروس بالوسیان	۳۰	«
میساک کامیریان	۲۵	«
سیو آساطوریان	۱۰	«
سرکیس آواکیان	۵۰	«
حیدر کریمی	۴۰	«
اصغر حاتمی	۲۰	«
هارطون لسپیراس	۲۰	«
اکبر لال	۲۰	«
اکبر عشقی	۱۵	«
عبدالله عربانی	۲۰	«
آرتیون بیناسیان	۳۲	«
مهدی خلیلی	۳۰	«
مراد میکائیلیان	۳۰	«
محمدحسین دلیران	۲۰	«
عزیز جعفری	۲۰	«
اسکندر نظرلو	۲۰	«
رضاقلی ساعی اردیاف	۲۰	«
عزیز نجف‌پور	۲۰	«
ملاقلی مهربان	۲۰	«
حافظ سرخوشیان	۲۰	«
قربانعلی بدرقلی‌زاده	۲۰	«

اورهانس هوفسیان — ترجمه ایجمنی شلف ددقلی

کوردلر

«داستان»

-۱۴-

یارامدان توکولن قانین ایزیله
ایندی ژاندارمالار گلیب چاتارلار
هر لحظه دشمنلر یاخینلاشیرلار
یوخومدور قفنگیم دفاعدن توتار

§§§

یا منه قشنگ ویر دشمنه آتیم
ویا خنجرینله، گل یار سینه‌می
قوی دشمن الینه دوشمه‌ییم دیری
سنده سیل اوره‌کدن منیم کینه‌می

§§§

بیلیرم انتقام مرادی ایله
منی بو مدتده چوخ آختاریبسان
وورگیلن! وورمنی! سن توزون اولدور
قوی منی ژاندارما دولماسین آسان

§§§

هاسو:

آخ مامه... آخ مامه... باغیشلا منی
من غافل اولموشام! من گناهکارام!
آند اولسون وطنه، اتله، شرفه
منده بو لحظه‌دن سنیله وارام

§§§

عشق اولسون او ایگیت پولداشلارینا
هانسی که اونلارا باشقا ایگیت ده
آرزیری بو گوندن کنچیر جانیندان
گرگدور شهامت اولسون ایگیت ده

§§§

آل مامه، آل گیلن بو گولله‌لرله
دول دشمن باغرینی سوندوریکیمی
حیف که آپاریب شکارا رزقو
وقالی دوشیمی، کارا ایتیمی

§§§

یوخسا سینه گروب بو آزغینلارا
گوستره‌ردیک کوردین رزمین اونلارا
کورد ضرب شستینی ویره‌ردیک نشان
قوجامان تاریخه، قهرمانلارا

§§§

سوییوره‌ردیک رذل ژاندارمالاری
بو عزیز مقدس، توپراق یوزوندن
آه مامه باغیشلا من نه دیره‌م!
بیر حالتده ایکه یارالیسان سن

§§§

کارگرلرین حیاتیندن

علی اوغلی

سوواریلمیش پولادلار!

-۳۴-

بیر قرین ساق الی دشمنلرین آراسیندا قلب یالکدن قطع اولدی دمیرلری یوزلرکن اونلارین زرلاتلاری آتیلیب نجه‌سینین کوزلرین معیوب و بعضی‌سنی ده کور ایتمیشدیر.

چوق وقتلر جرثیل ایله آغیر دمیرلری آپاران کارگرلر جرثیلی آپارا بیلمه‌ییب نوزلارین شکست اتمیردیلر و یا تصادفی اولاراق دمیرلر اونلارین قیچلارینا دوشوب شکست ایتیردی.

آختاما کیمی مبارزه بو جور مخاطرلر ایله اوز - اوزه ایدیک. بو قدر خطرلرین برابرینده کارگرلر یه اولماییشدیلار.

کارگرلرین آراسیندا دانیشیلان سوزلر معمولی ویس سوزلرین ادارزیمه‌لرین تشکیل ویریردیلر.

اونلار، عادی دانیشیقلاریندادا تا کند دن خارج سوزلری بیر - بیرینه دیمکدن چکینمیردیلر.

اونلارین حرکتلری، دانیشیقلاری چوق بیر نجیب طرز ایله دی. بیجیک کارگرلردن که وردیستاپک ایله اورادا ایاق اوسته دولاب بونون کارگرلری جانا گتیره‌ن شمس‌الله ایدی. بو، کیپیمانین لاری قورتیلاردی. کارگرلرین چوره‌کی گوتوروب یه‌ردی. اذیت ایدردی. بیر سوزده دیه‌نده - وای اودین گوره‌م!

او، هر سوزده، هر ایشده دخالت ایتمک ایستیردی.

ریسی - چوخ ایدی. بونلا من حیفسیردیم که اونو جوانلار تشکیلاتینا آپاریم. قابلار بو آدی ایشدیکده تشکیلاته... مشکلاته یامان دیه‌ردی. سونرا ... وارینه ویریردی. من اونو بیره‌ده حیس، بیره ایکی دفعه آپاریمین که شهاب الدینین سیاسی باخشی کیتابچی لری ایدیلر حزبه آپاردیم.

او وارث چوق موفقیتله وزلدی. گزارش سالیانه یاپک، آدلی گندی بیر نمایشنامه‌دن علاوه آیری نمایشلرده ورتیب کارگرلر و شاعرلر توز شعرلرین دکلاماسیون ایتدیلر.

تماشاچیلار یانلز حزب عضولریندن و بیرده آیری مطبوعات نماینده‌لریندن عبارت ایدی‌لر.

شمس‌الله و اوبیری‌لر بو جریانی گوردیکده بیر آرزولادکلاری کیمی اولدیلار. سونرا شمس‌الله جوانلار تشکیلاتینا گلدی. بیر - ایکی آیدان سونرا شمس‌الله‌نین اخلاقیندا مرین تغییرلر حس اولونوردی. او کیچیک پولداشلاریننا تبلیغات ایدیردی:

- بیزده نه ایچون قانیر سوز ؟ سیز، حزبه گلسوز گورورسوز که نه واردیر. اورادا یاخشی نمایشلر ویریریک، حوزه‌لرده دانیشیریق. الله سوزلر دییرلر که آدام هاموسین اورتمه بیله. هر زادی بیلیر...

سونرا بو سوزین دوغرولیغینی اثبات ایتمک ایچون علاوه ایدیردی: اورادا گلسوز بیله هر زادی بیله‌جکسوز. هر زادی. بلی، هر زادی! او، ماشین‌لارین یانیندا همیشه او کونی تشکیلاتدا گوردیکی ایشلردن دانیشاردی. داها اذیت ایلدیب پیس سوزلر دیمزدی. تشکیلات، اوندا وظیفه شناسلیق روحی یاراتمیشدیر. بونا گوره ده بیکارلا نجاقین سرکارگرین یانینا گلیب -

من بیکار قالمیشام!

دییه‌ردی.

آخرلاردا شمس‌الله یا بیر کیچیک نطق یازیب وئریرمیش که جوانلار تشکیلاتین عمومی کنفرانسیندا دانیشین.

او ۳۰ - ۳ یوزدن آرتیق کنفرانسدا اشتراک ایدنلرین قارشیسیندا چیخیش ایتدی. الله کارخانه‌ده کی یاغلی پالتارلاری اگنینده ایدی. جوانلار، اونو. گورونتی ایله آلقیشلادیلار.

او، توز نطقینی چوق موفقیتله آخره یتیردی. نطقینین شنبه‌نیز یازدیغیمیزدان علاوه - توزینده بعضی سوزلر آرتیریردی:

- بیز سحره کیمی یوخوسوز قالیب ایشله‌ییریک. بیزه کارخانه‌نین خواراولار شیه‌بیندن وئرتلن خرما. اینکه‌ده ساتیلان خرمالاردان ما پیسدیر، بچادر.

۸ - آیدیر که دییرلر سیزه باشماق وئره‌جیک. هله ده یئلمک اولسور که بو خبرایش هاچان اولاجاقدیر؟

بیزه حمامه گیتمک اجازه‌سی ده چوق آز وئریرلر و کارخانه‌نین حمامیندان استفاده ائدیلمیریک...

بو سوزلری چوق احساساتلا دی یردی، دانیشان سوقعده کارخانه‌ده کی وضعیتی یادینا سالیب آیری سوزلرده آرتیرماق ایستییردی. شمس‌الله گوردی که دانیشا بیلیر. گوردی که او، دانیشدیقجا سونرا هامو اونو، تانیدی. اونو آلقیشلادی. توز قیسا عمرینین ایطارینده توز قلبیر ده. بیندن آلدیغی تربیه‌نین طرزی، بو مدتده اونا یارامیش روح بیر آر مدتده ده گیتیلیب و اوندا اجتماعی بیر شعور یاراتمیشدیر. بو گوستریر که انسانین نه جوره اولماقی محیط و معیطین شرائطینه باغلی اولاراق مرتجع‌لرین ایتدیکلری بوج تبلیغات لار الاندر. هر بیر انساندا، قارا، آغ، ساری ده‌رلی انسانلاردادا تکامل و رشد استعدادی واردیر.

شمس‌الله، سوزلار کارگرلرین ایچینده نمونه وی بیر کارگر اولموشدیر.

دانیشماغا سولامیزلیغنا باخیاراق ... زامدان مانیشیردی. «قورتولماندی»

آذربایجان خلقینین بویوک معارف پروری «حاجی میرزا حسن رشدیه»

اول صفحه‌دن بقیه

رشدیه مدرسه‌سینی تشکیل ویرمر و بیر مدت اقامت ایدندن سونرا ۱۳۱۱ قمری ده ایرانه گلیب و جبه‌خانه آخریندا شیخ الاسلام مدرسه سنده ینی اصولیلن رشدیه مدرسه سینی دائر ایدیر مرحوم حاجی امین الدوله تبریزین والیسی رشدیه‌نین تازه اصولیلن مدرسه دائر ایتمکینی ایشیدیر و بیرگون شخصا مدرسه‌یه گیدیر مدرسه‌نین وضعینی گورور و تدریس اصولی مکتوب و آتیه‌سینی درخشان اولدقی تعیین ایدیر و چون مرحوم حاجی امین الدوله بیر معارف پرور آدم ایدی فوری دستور ویرمر که ششگلانده حاجی آقا بزرگ شیرازی نین حیاطلرین کرایه ایدوب و مدرسه‌نی اورا منتقل ایدیرلر. مدرسه‌نین چوخ قسمت خرج‌لرینی دولت عهده دار اولور بیله که مدرسه‌ده ۱۰۰ نفر کیمی بی بضاعت محصل لر قبول اولنوب و سمت ایچمکلرینی و پالتاسی و کتاب مخارجلرینی او مرحوم پرداخت ایدیر و مدرسه ایچون باغچه‌لی بیر لازم اوتاق تهیه ایدیر مدرسه‌ده محصل‌لره ناهار و چای ویریلیر بیر آز مدتین عرضینده رشدیه مدرسه سینین شهرتی هر یانی چولغالیوب گیت گیده مکتب دارالیتام قرائتی باغلانوب و سیل کیمی محصل دسته‌لری مدرسه‌یه آخیردی بو زمان مدرسه ترقی نین انتها درجه‌سنه چاتمشدی تا اینکه مظفرالدین شاه مرحوم ده ۱۳۱۶ قمری ده مرحوم حاجی امین الدوله‌نین وساطتیله رشدیه‌نی طهرانا ایسته‌دی و اورادا ینی اصولیلن مدرسه‌نین بنیانینی قویدوردی مرحوم رشدیه مظفرالدین شاهین پشتیبانلیقیله مدرسه‌سی دائر ایدوب و بیر آز زماندا ایله شهرت قزاندی که محصل لر مکتب‌لری ترک ایدوب و مدرسه‌یه اوز چویردیلر و چون مرحوم رشدیه‌نین تکیه گاهی بیر طرفدن مظفرالدین شاه و حاجی امین الدوله یه و او بیری طرفدن اوز بارادیجیلیقیا ایدی و شخصا که دقت بیر آدم ایدی دربارده مخصوصا میرزا علی اصغر خان اتابکه هیچ اعتنا ایتمزدی وحتی غالبا مذاکره موقعنده اتابکین خشونته رفتار ایدردی و نتیجه‌ده اتابک مظفرالدین شاهی مجبور ایلدی که رشدیه‌نی تبعید ایتسون و چون مظفرالدین شاه لمن آلارکه بیر آدم ایدی وایستمیردی که صدراعظم اونندان اینجسون ناچار مرحوم رشدیه‌نی احضار ایدوب و اونا مسافرت تکلیفی ایلدی.

مرحوم رشدیه عصبانی بیر حالدا اظهار ایلدی که من ایرانی ترک ایتمگه چوخ ممنونم اونندان ئوتری بیر مملکتین شاهی سن اولاسان و صدراعظمی میرزا علی اصغر خان من او مملکت‌ده یشاماقی ئوزومه ننگ و عار بیلرم ولی چون پولوم یوخدور مسافرت ایتمکدن معذورم شاه اظهار ایلدی که هارا میلون وار مسافرت ایدسن مرحوم رشدیه جواب ویردی که ظالمین الیندن مظلوم هارا پناه آپارار؟

معلوم در که آلتین ایستینه بالاخره اونی مسافرته مجبور ایلدی و واقعده تبعید ایلدی مرحوم رشدیه بیر مدت مکه معظمه مدینه و عکا و حیفا و بیروت و شامات و بیت المقدسده سیاحت ایدوب و مشروطه‌دن قاباق مرحوم حاجی امین الدوله‌نین وساطتیله ایرانه مراجعت ایلدی و مشروطه‌نین اولینده راحت اوتورمیوب روزنامه وسیله‌سی ایله مستبدلرین مبارزه‌یه باشلادی و آزادی خواهلاریلن همکارلیق ایدیردی و یورولمازلرین مدرسه‌لرده که اونون تعلیماتی و زحمتلری نتیجه‌سنده چوخالمشدی تبلیغه باشلاوب و روزنامه یازه‌لان خلقین افکارین اویاندیریردی ایله که محمدعلی شاه سلطنته یتشدی مرحوم رشدیه‌نی کلاته تبعید ایلدی رشدیه اورادا دا راحت اگلشمیوب مکتب آچدی و تعلیم و تربیه رشته‌سنی اله آلدی و ضمناً آزادلیق اوغروندا چالیشیردی ایله که محمدعلی شاه سقوط ایلدی و مشروطه مستقر اولدی کلاتدن طهرانه مراجعت ایدوب معارف وزارتی استخدامینه وارد اولوب و دارالفنونده تدریسه مشغول اولدی مرحوم رشدیه ۳۲ جلد کتاب تألیف ایدوب که اونلارین جمله‌دن بدایة التعلیم ـ کفایة التعلیم ـ نهایة التعلیم ـ تکمیل الصرف ـ تسهیل الحساب ـ انتهای صوتی که بو کتابلارین هر بیریسی اوز شرایطینده بیر فن ایدی اولوب و ایران معارفینه بویوک خدمتلر ایدب و ایندی که معارفین پایه‌سی محسوب اولور.

مرحوم رشدیه آذربایجان بلکه ایرانین مفاخرلریندن سایلیر و ایراندا ینی اصولین موجدیدر.

رشدیه ۱۳۰۵ شمسی ده قوجالماق سببینه معارف وزارتی استخدامیندن کناره چکیلوب و متقاعد اولدی و قم شهرینه هجرت ایدوب و عمرینین بقیه‌سینی حضرت معصومه‌نین جوار رحمتینده اقامت ایلدی ولی چون او معارف ایچون یارانمش ایدی هیچ وقت معلم‌لیکدن ال چکمه‌دی و همیشه اوشاقلیلن ... مدرسه‌لره سرکشلیک ایدوب و مدیرلرینه معلومات افاده بیلدیریردی ولی نتیجه که حامیسیز بیلرک ایران ملتی اونون حال حیاتنده قدرینی بیلمه‌دیلر اما امیدوارام که بوندان سونرا آذربایجان اولادی بیز حکومتیمیزین باشچیلیقی ایلن اوز عالی هموطنلرینین قدر و منزلتینی بیلیب و اونون مجسمه‌سنی دانشگاهدا نصب ایتسونلر.

مرحوم رشدیه ۱۳۲۳ شمسی‌ده ۹۷ یاشیندا رحلت ایدوب و اونون فوتی ایران معارفی تاریخینده بیر بویوک ضایعه‌لردن محسوب اولور رحمة الله علیه رحمة واسعه

۸ نجی حوزه‌نین قرائتخانه‌سینین آچیلیشی مناسبتیله

اول صفحه‌دن بقیه

و گله‌جک آرزولاریمیزی یرینه یتیرمگی ده عملی اثبات ایده‌جک. (گوروولتولی آلقشلار)

چونکه ۴ ملیونلوق آذربایجان خلقیمیز محکم بیر اراده‌یه مالکدر. (دوامی و آرلی کسیلمه‌دن آلقشلار).

آقای شبستری سوزه باشلایاراق دیدی نتیجه‌ده بو مکان ستارخان بیزدن دور آرزو ایده‌ردیم بو قرائتخانه ده‌حی سردار ملی آدینا آدلانسین (گوروولتولی آلقشلار) و حوزه‌نین بوتون عضولریندن تشکر ایده‌رک گله‌جکده داها چوخ چالیشمالارینی آرزو ایتدی بوزمان حوزه‌نین عضولریندن آقای شرفی سوزه باشلاییب ملی حکومتین و آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین خلقیمیزه بخشش ایتدیگی حقلی آزادلیقه قرشی منتدار اولدوقونی اظهار ایتدی بوزمان حوزه‌نین ... معارف ... بیر داها واحدلاشماسی ایچون آقای ... ۵۰۰ ریال هدیه ویردیلر و آنده‌هاکی آقالار ده‌حی اوز هدیه‌لرینی بو سیرا ایله حوزه‌نین قرائتخانه‌سینه تقدیم ایتدیلر.

آقای شبستری	۱۰۰۰ ریال
« بی‌ریا	۳۰۰ «
« رفیعی	۵۰۰ «
« رسولی	۵۰۰ «
« عظیما	۵۰۰ «
« کاربین	۵۰۰ ریال و بیر جلد شاهنامه و بیر جلد خمسه نظامی
آقای امیر آرین	۱۰۰۰ ریال
« ماشین‌چی	۱۰۰۰ «
« شرقی	۵۰۰ «
خانم دانش	۲۰۰ «
آقای حاجی جوادکاظم‌چی	۵۰۰ ریال
میرزا آقا پروین	۲۰۰ ریال

آقای طباطبائی مدعی العموم معاونی ۱۰ جلد کتاب

آقای بادکوبه‌چی ۱۰ جلد کتاب و بیر جلد انجمن روزنامه میلیون مجموعه‌سی

۸ نجی حوزه تدقیقات شعبه مدیری کامل بصیری ۵۰ جلد کتاب

۸ نجی حوزه تشکیلات شعبه مدیری آقای رهبری ۱۰ جلد کتاب

آقای موحدی	۷ جلد کتاب
« حداد	۳ « «
« محمود بهرامی زاده	۱۳ جلد کتاب.

بو مقدس احساسات و علاقه بیر داها گوستردیکی فرقه‌میز خلقیمیزین سعادتی ایچون یورولمادان چالیشیر و هر بیر فداکارلیقی ... بیر مقدس قانون و ابدی افتخار بیلیر.

بو طنطنه‌لی و صمیمی یغنجاق، یاشاسین خلقیمیزین محکم اراده‌سی، یاشاسین آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین دوزگون رهبرلیگی، یاشاسین خلقیمیزین سوگیلی و عزیز رهبری آقای میرجعفر پیشه‌وری شعارلاری ایله گوروولتولی آلقیشلار و هورا سس لری ایله ساعت ۷ یاریمدا خاتمه تاپدی.

بودا خلقیمیزین مدنی و معارفه دوغرو بویوک آددیملار ایله ایرلیلدیگینی اثبات ایدیر.

ابدی یاشاسین بیله ملت، بیله بیرلیک، بیله حکومت و بیله قارداشلیق!

رحیم . دقیق

دنیا خبرلری

آمریکا طیاره‌لرینین منچوریتی بومباردومانی

موسقوا ـ قزل اوردو منچوریتی تخلیه ایتدیکدن سونرا اورادا ملی انقلابچی قوشونلاریله گمیندانلار آراسیندا شدتلی محاربه‌لر دوام ایدیر. گمیندانچیلاری آمریکا اسلحه‌لرینه مجهز اولورلار. ملی انقلابچی قوشونلاری آمریکا طیاره‌لری واسطه‌سیله بومباران اولونورلار.

آمریکادا کارگرلر علیهنه تبلیغات

موسقوا ـ آمریکانین سنا مجلس عضولریندن مستر «تایلور» سون گونلرده ایتدیگی نطقلرینده دیمیشدر که، ایندی آمریکادا کارگرلر علیهنه آپاریلان تبلیغات دوره‌سی، فاشیزمی احیا ایتمکدن عبارتدر.

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

ده اولان حمله‌لرین خاطره‌سینه، اونلارین مراغه شهرین ترک ایتدیکی گون، مراغه مالیه و اقتصاد ایشلرینین ... طرفیندن ... داخلی آیده ... ساخلانیلیب ... در.

مراغه‌ده خلق قوشونلارینا هدیه

خصوصی مخبریمیزدن:

آقای آلیکسان میناسانیان و آقای داوود یاوسیان مراغه بیرنجی مرکز عسگرلرینه هدیه ویرمشلر دل تشکر در.

تبریزده فردوس خیابانیندا آچیلان معاینه خانه (بیمارگاه)

اردیبهشتین ۳۰ یندا صحیه وزارتلیگی طرفیندن فردوس خیابانیندا بیر معاینه خانه آچیلمشدر. آچیلان گون ۸۰ نفر ناخوش مریضی معاینه ایدیب و پولسیز اولاراق داوالاری ویریلمیشدر.

سلماسدان

خصوصی مخبریمیزدن:

سلماسین ۶ کیلومتر شرقینده اولان زولا چاپینین کورپوسینی سیل خراب ایتدیکیندن اورمیه ایله سلماس آراسیندا گیت گل تقریبا کسیلمیش کیمی در.

یکشنبه گونی ۲۹ ر ۲ ر ۲۵ ده اوچ سیویل و بیر طیاره افسرلریندن عبارت اولان تهراندان گلن نماینده‌لر سلماسدا بیر گیجه قالیب ۳۰ ر ۲ ر ۲۵ ده اورمیه‌یه حرکت ایتدیلر.

دوشنبه گونی ۳۰ ر ۲ ر ۲۵ ده آقای بورکه یکانی داخله وزارتی معاونی و ینی اورمیه فرمانداری آقای هلالی ... سلماسدان اورمیه‌یه طرف گئتمیشلر.

فلاحت وزارتینده

فلاحت وزیرلیگی طرفیندن خالصه و مصادره اولان یرلرین بولگوسی نین بقیه‌سی

۱ ـ بستان آباد محالندا ۸ پارچه خالصه و مصادره اولان کندلرین اکینه جک یرلرینین مجموعی ۲۴۱۸ هکتار اولوب ۲۴۸۶ نفر اکینچی آراسیندا فلاحت وزارتی طرفیندن بولونوبدلر.

۲ ـ اهر محالندا ۲۰ پارچه خالصه و مصادره اولان کندلرین اکینه جک یرلرینین مجموعی ۱۱۱۸۲ ر ۵۰۰ هکتار اولوب و ۵۳۰۲ نفر اکینچی آراسندا فلاحت وزارتی طرفیندن بولونوبدلر.

قالانکی رایونلاردان علاوه بو تاریخه کیمی یتیشن رایورتلارا نظرا بستان آباد و اهر محال لاریندا یوخاریداکی قرار ایله یرلر بولونوبدر.

ع . س

آذربایجان ایران آزادلیقینین ضامنی در

آزادلیق بیر مقدس کلمه‌در که، اونون آدینی هر یرده دیله گتیرسن حتما ئوزونده بیر یوکسک‌لیک ترلیه ایدر و انسانلار اختیارسیز فرح باشلار.

هر وطن و هر بیر شخص آزادلیق آدیندان الهام آلار و اونون ایشیقلی گونشینین نوریندا ئوز هدفینه دوغرو ایری آددیملار گوتورمگه موفق اولا بیلر.

بالاخره آزاد بیر انسان ئوز یاشایشیندا وطنین سیاسی، اقتصادی، آداب و رسومی بارەسینده دانیشماقا حقلی اولماقلا برابر آزاد بیر صورتده رأیین اظهار ایده بیلر.

هر تولکه که آزادلیق گونشینین نوریندان محروم اولا، اورادا فساد و نادانلیق حکم سوروب و او ملتی همیشه‌لیک اسارت و جهالت آلتیندا ساخلار.

تمام مترقی تولکه‌لر، بوقدر بویوک و گورکملی نائلیتلره یالنیز آزادلیق نتیجه‌سینده یتیشمیشلر.

۲۰ ال خلقیمیزی اسارت آلتیندا ساخلیان ارتجاعی حکومت، تولکه‌میزی خرابه‌زار حالینه چویردیگی حالدا بیزی تمام مدنی و اجتماعی حقلاردان ده گیری قویموشدور. نهایت شهریور حادثه‌سی بو قارا پرده‌نی جیریب و ینه ده آزادلیق گونشی تولکه‌میزی ایشیقلاندیردی.

ایللردن بری آزادلیقدان محروم اولان بیر ملتین، ان عزیز وطن پرورلری، تمام گوجه و کاردان ... و خلقیمیزین سعادتی یولوندا چالیشماغا باشلادیلار.

بو یاپا مدتده شدتلی مبارزه گیجه و گوندوز چوق شدید و دهشتلی بیر حالدا دوام ایتمیشدر.

ولی حقیقتین کسگین قیلینجی بو مبارزه‌نی خلقیمیزین نفعینه تمام ایله‌دی و بو بویوک موفقیتلرین نمونه‌سی آذربایجاندا دموکرات فرقه‌سینین تشکیلیندن عبارت ایدی.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی ایلک تاسیسیندن خلقیمیزین تمام احتیاجلارینی دقیق صورتده تشخیص ویریب و اونلارین اجتماعی شرایطی آلتیندا اصلاحاتینه باشلادی، نهایت خلقیمیزده، و فرقه‌نین دوزگون رهبرلیقینی آچیق صورتده آنلادیقی ایچون اوندان پشتیبانلیق ایتمگه تمام فداکارلیقلا حاضرلاشدی، ۲۱ آذر گونی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیگی ایله خلقیمیز آیاغا قالخیب و ایللردن بری حسرتینی چکدیگی آزادلیقی، ئوز ملی حکومتینی قاللا دنیایه ثابت ایدیب، آذربایجانین پارلاق افتخارلی تاریخینه ینی بیر صحیفه آچدی.

ملی حکومتیمیز، آز مدتده بویوک دگیشیکلره ال وورب و دیمک اولار کی ۲۰ ایلیک خرابه‌لری نوروزدن سوکوب و اونلارین یرینده مدنی تالار قوردی.

بو حیرت آور اقداملار نه تکجه خلقیمیزین، بلکه تمام دشمنلریمیزین ده نظرینی جلب ایتدی.

آذربایجان خلقی همیشه ئوز وقار و متانتینی نشان ویردیگی کیمی ینه ده بو حالت یولیله تولکه‌نین آزادلیقی اوغروندا چالیشمیشدر و ینه ده بو مقدس مرامینی تعقیب ایده‌جکدر.

بو او دیمکدر که خلقیمیز ئوز ملی حکومتینه اینانیر و اونون گوستردیکی یولی سعادتی اوغروندا حساب ایلیر و آخر قدرتینه کیمی اونون آرخاسینجه گیده‌جکدر.

آذربایجانلی همیشه ایرانلی هموطنلرینین آزادلیقی اوغروندا چالیشیب و بویوک فداکارلیقلار ایتمیشدر.

بوتون ایران خلقی آذربایجاندان آزادلیق گوزله‌ییر.

کریم جهانگیری

پولاددان محکم اراده‌میز

دنی گورونمه میش بیر اراده‌ایله باشلادان نهضتیمیز عالی فرقه‌میزین رهبرلیگیله بوتون دنیا خلقلرینه آذربایجانلیلارین قدرتینی تازه‌دن گوستردی قهرمان جوانلاریمیزین قیلینجی ایله الده ایتدیگیمیز آزادلیق بوتون دنیا مرتجعلرینی لرزه‌یه گتیردی. آذربایجان نهضتینه باخان مرتجعلر ئوز بویوک اشتباهلارین دوشوندولر.

فرقه‌میز خلقیمیزین ایسته‌دیکلرینی حیاته گچیرمک ایچون و فرقه‌چیلرین پولاددان محکم اراده‌لرینی دنیا خلقینه ثابت ایتمکدن ئوتری حربی تعلیمه باشلادی.

ایندی هرگون میلرله قوجا و جوان قادین و کیشی آرتیق بیر هوسله ملی میداندا حربی تعلیمات آلیرلار بوتونلا فرقه‌میز دانیریر که او ئوز گوردیگی ایشی ئوزی قورویاجاق.

ملی نهضتیمیز فرقه‌میزین رهبرلیگی ایله عمله گلیب و هر بیر فرقه‌چی بیر داملا قانی قالانا کیمی او نهضتی باشا چاتدیراجاق.

ملی مجلس و ملی حکومتی فرقه‌میز یارادیب و اونی همیشه‌لیک اولاراق ساخلاماق ایچون فرقه‌میز چالیشاجاق بوگون دنیا خلقی آشکارده ساخلاماق ایستین دنیا مرتجعلری بوش مأیوسلیق آذربایجان خلقینین قهرمانلیقینی دوغوزلن مکر و حیله یولیله ده اونا ال تاپمادان مأیوس اولموشلار.

آذربایجان خلقی دنیایا بیلدیردی که داها بوندان سونرا مرتجعلرین ایستدیکی بیهوده و هوس دیر.

ئوز رشادتینی ثابت ایتدی ایللرجه آلتیندا یاشادیغی اسارت زنجیرلرین ئوز گوجیله قیردی: او ئوز آزاد اولماسیله آنجاق کفایتلنمیب ایران آزادیخواهلارینین الاکثر یاشاماقلاریله دوزه‌دن اولاریز هیئت‌لیت اولاراق دموکرات بیر اصولیله یاشاماسینی طلب ایدیر.

ارتجاع طرفدارلری آلتیندا یاشایان ایران آزادیخواهلاری آذربایجانین قهرمان خلقی گوزتیکیلر اولارین لیدگوزلری دائم قیل‌اقیل اوردو سون گوزلیر بیز اوجا سسیله دیریک قوی مرتجعلر ایشیدسین آذربایجان آزاد بیر تولکه اولدوقی حالدا اونون آزادلیق سوومن خلقی بوتون ایران آزادیخواهلارینین دایاغیدیر قوی ایران مرتجعلری بیلسینلر. قوی اونلارین نحس اوره‌کلری تیترمسین. قوی اونلار ئولسینلر. قوی آذربایجان قهرمانلارینین سسی دنیانی بورو سون. قوی آزادلیق شیرلرینین نعره‌سی ارتجاعی لرزه‌یه سالسین.

یاشاسین قهرمان آذربایجان خلقی و اونا رهبرلیک ایدن دموکرات فرقه‌سی.

تسلیت

بیز سووه‌ت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین تبریز شعبه‌سی هیئت اداره عضولری جمعیتین صدری آقای م . ع صفوت ناکام اوغلو سرهنگ احمد صفوتین وفاتی مناسبتیله ئوز تسلیتیمیزی اظهار ایدیریک:

میرزا علی اکبر صدقیانی ـ غلامرضا الهامی ـ رسول عطائی ـ اصغر دیبائیان ـ جعفر ادیب ـ محمد بی ریا مهندس حسین قهرمانی ـ میرتقی میلانی ـ حسینقلی کاتبی

ش ۸۸